

DOI [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2025-3\(117\)-57-63](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2025-3(117)-57-63)

УДК 373.3/5.091.12.011.3-051:71:005.585

Ірина Вікторівна Вертейко,

вчитель мистецтва Новобузького ліцею №1 Новобузької міської ради
Миколаївської області, м. Новий Буг, Україна, irina.verteiko1@gmail.com,
<https://orcid.org/0009-0009-8884-290X>

АТЕСТАЦІЯ ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВА: ПІДСУМКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто питання підготовки вчителя мистецтва до атестації в умовах сучасної освітньої реформи. Представлено підготовку до атестації як процес аналізу і презентації власної педагогічної діяльності. Підготовлено рекомендації щодо оформлення результатів роботи за п'ятирічний період у формі «професійної педагогічної колекції», що включає аналіз педагогічної практики, саморефлексію та окреслення шляхів, способів й інструментарію для вдосконалення педагогічної майстерності в перспективі.

Ключові слова: вчитель мистецтва, атестація, самопрезентація вчителя, підсумки і перспективи професійної діяльності.

Вступ. Атестація є важливим етапом у професійному житті кожного вчителя, адже вона не лише дає можливість підтвердити кваліфікацію, а й підсумувати досягнення, окреслити нові цілі та перспективи розвитку. В умовах сучасних освітніх реформ, зокрема впровадження Нової української школи, атестація вчителів набуває нових форм та змісту, що сприяє покращенню якості освіти та підвищенню професіоналізму педагогів.

Атестація передбачає висвітлення вчителем своєї діяльності в повному форматі – складові, зміст, форми і методи роботи, здобутки і досягнення, вирішення методичної проблеми, над якою працює вчитель. Усе це вчитель особисто презентує колективу закладу, де працює. Отже, у процесі підготовки до атестації здійснюється потуж-

ний аналіз, рефлексія і узагальнення вчителем своєї педагогічної практики, презентування її у форматі закінченого продукту, наприклад, портфоліо чи іншого. Така підготовка дозволяє не тільки узагальнити свої здобутки як певний результат, а й здійснити рефлексію щодо процесу, виявити свої сильні й слабкі сторони, особисто презентувати найкращі здобутки, а потім – подумати й накреслити напрями професійного зростання у близькій чи далекій перспективі.

Як бачимо, самопрезентація вчителя – це і етап у його професійному житті, і важлива компетенція, яка дозволяє достойно висвітлити свої напрацювання колегам, учням і батькам.

Проблема самопрезентації вчителя, висвітлена в наукових дослідженнях (С. Антонюк, О. Горовенко, Л. Коршуно-

ва, В. Кравченко, О. Руденко, Л. Ушакова та ін.), є невід'ємною частиною сучасного педагогічного дискурсу. Вчені підкреслюють, що ефективна самопрезентація не лише сприяє формуванню позитивного іміджу вчителя, а є потужним інструментом його особистісного та професійного зростання.

Аспект самопрезентації вчителя мистецтва розглянуто такими науковцями: М. Білецька і Т. Підварко, А. Денгаова, І. Захаренко, Н. Іванова, А. Карась, О. Мельник, Т. Павленко, В. Романюк, М. Сухолова, В. Яценко, Чжан Ю., А. Линенко та ін. Науковці підкреслюють значний вплив нових форм самопрезентації вчителя на його колеги, учнів і батьківську спільноту, які налагоджують комунікацію, підвищують інтерес до діяльності вчителя мистецтва та його творчої особистості, а отже і до предмета його викладання. Аналіз наукової літератури показує, що розвиток самопрезентації вчителів мистецтва особливо важливий в умовах глобалізації та швидких технологічних змін.

Мета статті – розкрити розроблений автором статті алгоритм аналізу педагогічної діяльності вчителя мистецтва у процесі підготовки до атестації, його складові й зміст, навести приклади, що допоможе вчителям мистецтва ефективно організувати й презентувати свою діяльність у формі «професійної педагогічної колекції» та окреслити її перспективи. Вважаємо, що наша розробка стимулюватиме практиків розглянути власну педагогічну діяльність під кутом зору її цінності, відшукати власні «родзинки», – з метою донести її колегам, своїм учням і їхнім батькам, громаді та ін., спробувати презентувати себе на конкурсних випробуваннях «Учитель року», на Global Teacher Prize Ukraine та ін.

Самопрезентація людини включає в себе демонстрацію своїх досягнень, умінь, особистісних якостей та цінностей. У контексті педагогічної діяльності самопрезентація вчителя – це потужний інструмент, який допомагає сформулювати позитивний образ педагога, підкресливши його професійні компетенції та особисті якості. Для вчителя мистецтва самопрезентація є невід'ємною частиною професійної діяльності, адже вона

дозволяє не лише представити себе як фахівця, а й мотивувати учнів до мистецької творчості та активної участі в культурному житті, адже саме вчитель є взірцем для наслідування для своїх учнів, демонструючи їм приклад творчого мислення та активної життєвої позиції.

Зокрема, В. Романюк зазначає, що ефективна самопрезентація вчителя мистецтва – це ключ до серця учнів та їхніх батьків. Демонструючи свої досягнення та пристрасть до мистецтва, вчитель надихає молодь і завойовує довіру батьківської спільноти [16, с. 45]. На цьому наголошує і А. Карась: самопрезентація вчителя мистецтва сприяє не лише підвищенню професійної кваліфікації, а й створенню сприятливого психологічного клімату в класі. Вчитель, який грамотно презентує себе, має можливість не лише передати знання, а й стати натхненником для своїх учнів [8, с. 48]. Відповідно, самопрезентація стає важливим механізмом мотивації для учнів, оскільки допомагає розвинути їхній творчий потенціал через взаємодію з вчителем.

Дослідники наголошують на публічній демонстрації результатів навчання учнів, що відображає не тільки досягнення самого педагога, а й його здатність передавати знання та навички. Як зазначає О. Руденко, публічна презентація є важливим елементом педагогічної компетентності, що підвищує професійний імідж вчителя мистецтва, дозволяючи йому представити своїх учнів у найкращому світлі [9, с. 78].

Самопрезентація може здійснюватися у різних формах, – це залежить від контексту та мети. Науковці зазначають, що сучасна самопрезентація вчителя мистецтва – це багатогранний процес, який охоплює широкий спектр засобів, від традиційних (публікації, виставки) до інноваційних (мультимедійні технології, творчі майстер-класи). Так, С. Антонюк зазначає, що одним із основних методів самопрезентації є публічні виступи вчителя, під час яких він може представити не тільки особисті досягнення, а й результати роботи учнів, підвищуючи в такий спосіб і професійний імідж себе як педагога [1, с. 15]. Як зазначає Л. Масол, самопрезентація вчителя мистецтва через ор-

ганізацію виставок чи майстер-класів є важливим інструментом, який дозволяє представити свої професійні досягнення та створює можливість для розвитку творчих зв'язків з іншими фахівцями в галузі мистецтва. Такі форми не лише дозволяють показати свої навички, а й створюють платформу для взаємодії з учнями та колегами мистецтва [12, с. 42]. Вчитель, презентуючи свої досягнення, демонструє професіоналізм, компетентність, педагогічну майстерність та творчий підхід до роботи. Як зазначають Білецька М. і Підварко Т., ефективна самопрезентація включає не лише демонстрацію результатів, а й вміння вдало комунікувати свої ідеї, цілі та педагогічні методи, створюючи таким чином сприятливу атмосферу для розвитку учнів [2, с. 38]. Важливою складовою самопрезентації, на погляд О. Горовенка, є використання мультимедійних технологій для більш яскравої та зрозумілої демонстрації результатів педагогічної діяльності. Це можуть бути відеопрезентації, онлайн-курси, створення віртуальних галерей робіт учнів тощо. Мультимедійні форми самопрезентації значно розширюють можливості для залучення широкої аудиторії до освітніх та культурних подій, організованих учителем [8, с. 41].

Самопрезентація вчителя мистецтва має свої особливості, зумовлені специфікою цієї галузі знань. Вчитель мистецтва не лише передає знання, а й сам активно створює культурний простір через творчі практики, виставки та майстер-класи. Тому самопрезентація такого педагога має включати і академічні досягнення, і демонстрацію його творчих робіт, і участь у культурних подіях (Л. Масол) [6, с. 46].

Отже, самопрезентація вчителя мистецтва є не лише важливим інструментом формування професійного іміджу, а й значущим елементом для розвитку творчих здібностей учнів та підвищення фахового рівня колег, налагодження комунікації з батьківською спільнотою.

Опорні заклади освіти (ООЗО) та школи передового педагогічного досвіду (ОШППД) пропонують учителям мистецтва методичні семінари, тренінги, конкурси та платформи для обміну досвідом. Важливою складовою ате-

стації стає «професійний педагогічний кейс», що включає авторські методики, мистецькі проекти та STEAM-розробки. Такі ресурси допомагають підвищити кваліфікацію, а також ефективно презентувати свої досягнення.

Як бачимо, самопрезентація вчителя мистецтва має охоплювати багато складових у комплексі, що робить «портрет» вчителя унікальним і неповторним. Наразі не існує єдиної форми для самопрезентації вчителя мистецтва для атестації. Це створює певні складнощі, особливо для молодих педагогів. Водночас з'являється можливість продемонструвати свій підхід до вибору форми самопрезентації, її змістового наповнення та оформлення.

Пропонуємо розроблений нами алгоритм аналізу педагогічної діяльності вчителя мистецтва, який дозволяє представити власний погляд на складові педагогічної діяльності вчителя мистецтва під час підготовки і розробки продукту самопрезентації та розкрити їх. У основі алгоритму підготовки до атестації – сім нот.

Нота «До» – початок підготовки.

Перший крок до успішної атестації вчителя мистецтва – це ознайомлення з чинним «Положенням про атестацію педагогічних працівників» (затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 10 вересня 2024 року № 1277, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2024 року за № 1634/42979) – цей документ визначає порядок атестації педагогів, критерії оцінювання та вимоги до оформлення атестаційних матеріалів. Він доступний на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України. Документ визначає основні вимоги та процедури проходження атестації педагогічними працівниками, зокрема вчителями мистецтва, враховуючи їхні професійні досягнення, інноваційні підходи та внесок у розвиток мистецької освіти.

Освіта впродовж життя – одна з ключових компетентностей НУШ, яка передбачає постійне професійне зростання, вдосконалення педагогічної майстерності та адаптацію до сучасних викликів освіти. Атестація стає не лише підсумком п'ятирічної діяльності, а й

мотиваційним фактором для подальшого саморозвитку та впровадження інновацій у мистецькій освіті.

Важливим є вивчення нормативних документів, що регламентують діяльність педагога. Так, професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 р. № 1225) визначає чіткі вимоги до компетентностей, які має демонструвати сучасний педагог. Серед основних варто звернути увагу на такі:

- педагогічна компетентність – здатність планувати, організовувати та оцінювати навчальний процес;
- цифрова компетентність – здатність використовувати сучасні технології для навчання та презентації результатів діяльності;
- культурна компетентність – здатність розуміти світові процеси і тенденції, що відбуваються в мистецькій галузі, галузі мистецтва і культури та інтегрувати їх в освітній процес;
- інклюзивна компетентність – здатність забезпечувати рівний доступ до освіти для всіх учнів, враховуючи їхні потреби;
- психологічна компетентність – уміння розуміти учнів, підтримувати мотивацію та створювати комфортну атмосферу;
- загальна компетентність – критичне мислення, комунікація, командна робота та використання сучасних освітніх технологій.

Формуванню компетентностей сприяють різні форми самоосвітньої діяльності. Варіанти самоосвіти, які може обрати вчитель:

- мистецькі подорожі – відвідування виставок, театрів, фестивалів для натхнення та нових ідей;
- освітній марафон – постійне вдосконалення через курси, вебінари, тренінги;
- діалог із майстрами – обмін досвідом із колегами, наставництво, участь у творчих спільнотах;
- лабораторія експериментів – упровадження інноваційних методик у викладання;
- цифрове занурення – освоєння сучасних технологій та інтеграція їх у мистецький процес:

- артчеленджі – участь у професійних конкурсах, творчих проєктах;
- культурний GPS – стеження за світовими тенденціями в мистецтві й освіті.

Інструментарієм для педагога на цьому етапі послугує офіційний сайт МОН України – для завантаження чинних нормативних документів. Розуміти «вектори» свого професійного зростання допоможуть такі інтернет-ресурси:

- **Всеукраїнська електронна платформа для педагогів «EdEra»** (<https://www.ed-era.com>). На платформі можна знайти курси з підвищення кваліфікації для вчителів, зокрема й для вчителів мистецтва. Вчитель може пройти курси, отримати сертифікат, що підтверджує підвищення кваліфікації, а також дізнатися про новітні методи в організації навчального процесу. Ці курси допомагають «прокачати» свої педагогічні навички та намітити напрямки розвитку в професійній діяльності.

- **Платформа «Prometheus»** (<https://prometheus.org.ua>): тут доступні онлайн-курси для педагогів з різних предметів і напрямків. Вчителі мистецтва можуть знайти курси з творчості, технологій, педагогічної психології та методики викладання. Проходження курсів і отримання сертифікатів сприяє підвищенню професійного рівня та може бути використано як частина атестаційних матеріалів.

- **Освітній портал «Мої знання»** (<https://moiznania.com>) містить курси для вчителів, у тому числі й для вчителів мистецтва, які допомагають в організації інтерактивного навчання. Учитель може застосовувати отримані знання та матеріали для покращення методики навчання та включити ці досягнення у свою презентацію.

- **«Дія. Освіта»** (<https://osvita.dia.gov.ua>) – платформа, створена Міністерством цифрової трансформації України, поєднує навчання, розваги та профорієнтацію. Вчителі можуть скористатися курсами з розвитку цифрових навичок, що допоможуть у підготовці презентацій, освоєнні сучасних технологій для інтерактивного навчання, а також з використання цифрових інструментів у професійній діяльності. Засвоєні методи інтерактивної подачі

Іл. 1. QR-code інтерактивної дошки «Педагогічний прогрес вчителя». Ресурс – Canva

матеріалів необхідні для професійного розвитку.

- **Освітня платформа EdPro** (<https://edpro.ua>) пропонує серію безкоштовних вебінарів для педагогів, зокрема з питань цифрової підтримки уроків мистецької галузі. Вчителі можуть ознайомитися з новітніми підходами та технологіями для покращення якості навчання і формування позитивного іміджу під час самопрезентації.

Ці платформи забезпечують доступ до освітніх матеріалів і створюють можливість для демонстрації творчих досягнень, що є важливим аспектом атестації. Враховуючи академічну доброчесність як базовий складник системи забезпечення якості освіти та важливий фактор успішності, вчитель може використовувати ці ресурси для підвищення своєї кваліфікації, обміну досвідом з іншими педагогами та створення матеріалів для атестаційних звітів (іл. 1).

Обласні інститути післядипломної педагогічної освіти та центри професійного розвитку пропонують вчителям мистецтва різноманітні заходи для підвищення кваліфікації. Ось декілька цікавих вебінарів та воркшопів:

1. Курси підвищення кваліфікації для вчителів інтегрованого курсу «Мистецтво» (https://www.geneza.ua/news/kursy-pidvyshchennya-kvalifikatsiyi-dlya-vchyteliv-intehrovanoho-kursu-mystetstvo?utm_source=chatgpt.com).

2. Каталог курсів підвищення кваліфікації 2025 р. з напрямку Мистецтво/ОТМ (https://ippo.com.ua/category/mistectvo-otm/?utm_source=chatgpt.com).

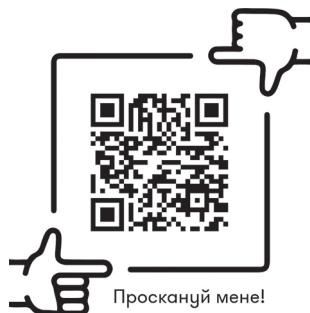
3. Курс «Знай свою Україну. Різдво» (https://study.ed-era.com/uk/courses/course/825_).

Нота «Ре». Розробка концепції діяльності, визначення методичної проблеми та шляхів її реалізації. Другим кроком є формування власної концепції професійної діяльності. Вона повинна демонструвати реалізацію вимог до обов'язкових результатів навчання учнів на рівні базової середньої освіти, що визначає Державний стандарт, відповідати принципам Нової української школи та враховувати потреби сучасних учнів. Визначте ключові напрями, які висвітлюють вашу роботу за останні п'ять років, наприклад:

1. Використання інтерактивних методів навчання, зокрема, проєктного підходу.
2. Інтеграція в освітній процес цифрових інструментів: онлайн-платформ, віртуальних екскурсій та інтерактивних презентацій тощо.
3. Організація творчих проєктів, таких як шкільні виставки, майстер-класи, конкурси та ін.
4. Участь у педагогічних конференціях, тренінгах, семінарах та ін.

Якщо цими навичками добре володієте, ви можете це вписати у своє портфоліо. Якщо ж відчуваєте певні прогалини, то скористайтеся таким інструментарієм:

- Інструменти для створення віртуальних виставок: *Wakelet* (іл. 2), *Padlet*, *Google Sites*.
- Онлайн-курси на платформах *Prometheus* або *EdEra* для підвищення кваліфікації.

Іл. 2. QR-code колекції «Інструменти успіху вчителя мистецтва». Ресурс – *Wakelet*

Нота «Мі». Матеріали для презентації. Створення колекції матеріалів з методичної проблематики, яка презентує вашу діяльність. Замість терміну «портфоліо» пропонується поняття «*професійна колекція вчителя*». Вона може бути структурована за такими розділами:

1. Опис професійної діяльності: аналіз досягнень у контексті педагогічних, цифрових та культурних (або інших) компетентностей.
2. Тематичні розробки уроків: конспекти, презентації, інтерактивні завдання тощо.
3. Проекти та ініціативи: результати творчих робіт учнів, звіти про проведені заходи тощо.
4. Результати професійного розвитку: сертифікати, дипломи, свідоцтва про підвищення кваліфікації тощо.

Під час підготовки «професійної колекції вчителя» є можливість послуговуватися інтернет-ресурсами:

- *Canva* – для створення яскравих презентацій;
- *Prezi* – для інтерактивних виступів;
- Платформи *YouTube* або *Vimeo* – для демонстрації відеоматеріалів.

Презентація – систематизація результатів роботи вчителя мистецтва – це ключовий етап атестації, що дозволяє показати вашу професійну майстерність, інноваційний підхід та досягнення. Вона має бути продуманою, візуально привабливою та інтерактивною, щоб викликати зацікавлення і позитивні враження від вашої діяльності. Ось практичні поради для її створення:

I. Структура презентації: від ідеї до завершення:

1. **Вступ:** представте себе та окресліть тему. Можна використати творчий підхід, наприклад, короткий відеоролик про вашу роботу чи цитату, яка резюмує ваш педагогічний стиль.

2. **Основна частина:**

- Ваші досягнення: покажіть, як ваші методики вплинули на результати учнів; використовуйте фото, відео, власні та учнівські роботи.
- Інноваційні підходи: наведіть приклади застосування методів НУШ, цифрових інструментів (*Canva*, *Wakelet*, *Padlet*) чи проєктної діяльності.
- Особливі проєкти: розкажіть про найуспішніші ініціативи, наприклад,

організацію інтерактивної виставки, участь у конкурсах чи освітніх обмінах.

- Результати: підкріпіть слова фактами – динамікою успішності, відгуками учнів, батьків, адміністрації.

3. **Висновок:** узагальніть свої досягнення та окресліть перспективи розвитку. Наприклад, згадайте про нові проєкти чи напрямки, які хочете досліджувати.

II. Візуалізація та мультимедіа.

- Інфографіка: використовуйте таблиці, діаграми, мапи думок для демонстрації даних.
- Світлини та відео: покажіть моменти роботи, етапи створення проєктів чи мистецькі виставки.
- Інтерактивність: додайте QR-коди, що ведуть до ваших матеріалів, наприклад, *Wakelet*-колекції (іл. 3) чи онлайн-ресурсів.
- Дизайн: використовуйте сучасні інструменти, такі як *Canva*, щоб створити стильний і легкий для сприйняття візуальний ряд.

III. Розповідь як ключ до серця аудиторії.

Презентація – це не просто демонстрація фактів, а історія про вас як педагога. Використовуйте емоційний і особистісний підхід:

- Поділіться досвідом: розкажіть про труднощі, які ви долали, і як вони допомогли вам стати краще за себе вчорашнього/вчорашню.
- Використовуйте приклади: опишіть конкретні ситуації на уроках чи проєктах, які демонструють вашу майстерність.

IV. Технічна підготовка.

- Випробуйте техніку та обладнання перед виступом. Завантажте презентацію на кілька носіїв.
- Зробіть резервні копії (PDF чи друковані матеріали на випадок технічних проблем).

V. Залучення аудиторії.

- Вправа для слухачів: запропонуйте інтерактивне вітання або створіть певну емоційну атмосферу з вибором і спогляданням улюбленого кольору або музичного твору.
- Відповіді на запитання: завершіть презентацію обговоренням, де зможе висвітлити додаткові аспекти вашої роботи.

Іл. 3. QR-code підбірки «Колекція методичних ключів». Ресурс – Wakelet

Інструментарій:

- Canva, Prezi, PowerPoint – для створення візуального контенту.
- Wakelet, Padlet – для організації і демонстрації колекцій матеріалів (іл. 3).
- Mentimeter, Kahoot – для інтерактивних опитувань під час виступу.

Цікава презентація результатів роботи – це ваш шанс проявити себе як сучасного, креативного й ініціативного педагога, здатного надихати колег і учнів.

Нота «Фа». Формат презентації. Різновидом презентації є організація заходу у форматі японського *Pecha Kucha*, що передбачає динамічні, стислі доповіді, обмежені чіткими часовими та структурними рамками. Головні правила виступу із презентацією у форматі «Печа-куча»:

- інформація на 20 слайдах із фотографіями;
- не більше 20 секунд на кожен слайд;
- загальна тривалість виступу 6 хвилин 40 секунд;
- слайди повинні перемикаватися автоматично;
- живий авторський виступ, який супроводжує презентацію.

Сучасна школа вимагає від учителя не лише демонстрації знань, а й здатності створювати конкурентоспроможний освітній продукт. Важливо, щоб презентація:

- відповідала запитам учнів та їхніх батьків;
- демонструвала інтеграцію предмета мистецтва з іншими дисциплінами;
- відображала використання сучасних технологій (AR/VR, інтерактивні дошки, онлайн-курси);

• підтверджувала участь у проєктній діяльності (наприклад, організація віртуальних виставок, квестів).

Сучасні *інструменти* дозволяють зробити її більш ефективною:

1. *Цифровий формат*: створення інтерактивної колекції з використанням платформ Wakelet або Google Sites.
2. *Офлайн-формат*: оформлення виставкових стендів із прикладами учнівських робіт, світлинами проєктів.
3. *Змішаний формат*: поєднання цифрових і матеріальних ресурсів.

Інструментарій:

- Genially для інтерактивних презентацій.
- Microsoft Sway для створення мультимедійних звітів (іл. 4).

Нота «Соль». Самоаналіз та само-рефлексія професійної діяльності. На етапі підготовки важливо провести самоаналіз своєї роботи. Використайте для цього такі запитання:

- Якими є результати моєї роботи за останні п'ять років?
- Як змінилося навчання учнів завдяки впровадженню мною інновацій?
- Які мої сильні сторони як учителя?

Самоаналіз має бути об'єктивним і спрямованим на вдосконалення, покращення, розвиток. Уникайте надмірної самокритики. Використовуйте дані опитувань учнів, відгуки батьків та колег, аналітику відвідування заходів. Налаштуйтеся на перспективу – чого хочете досягнути? (іл. 5).

Нота «Ля». Лідерство та розвиток. Презентуючи «Професійну колекцію вчителя», важливо продемонструвати лідерські якості:

Іл. 4. QR-code презентації «Ідеї та інсайти з практики вчительки мистецтва». Ресурс – Sway

Іл. 5. QR-code тексту статті «Самоаналіз роботи вчителя мистецтва...». Ресурс – Всеосвіта

• Проведення майстер-класів для колег (іл. 6).

• Участь чи організація професійних конкурсів.

• Залучення учнів до творчих ініціатив із міжпредметним підходом.

Допоможе цьому *інструментарій*:

- Платформи для обміну досвідом: *Teachers Guild, Edutopia*.
- Участь у педагогічних спільнотах у Facebook або LinkedIn.

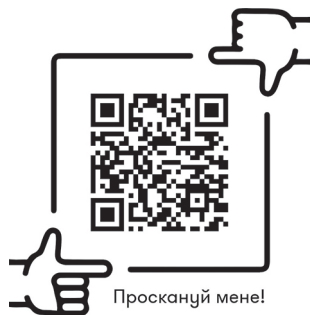
Нота «Сі». Стратегія майбутнього. Вже у процесі і після успішної атестації важливо окреслити нові перспективи своєї професійної діяльності (іл. 7). Для прикладу:

- Розробка, впровадження інноваційних програм навчання.
- Пошук партнерів для проведення мистецьких проєктів.
- Підготовка до участі у міжнародних освітніх програмах та ін.

Що може спонукати чи надихнути педагога у накресленні таких шляхів?

Іл. 6. QR-code виступу «Застосування ШІ на уроках мистецтва». Ресурс – YouTube

Іл 7. QR-code виступу на курсах підвищення кваліфікації «Трансформація уроків мистецтва за допомогою змісту TicToc». Ресурс – YouTube

Вважаємо, що досвід колег у цьому може бути стимулом. Наприклад, перегляди чи участь у вебінарах, конференціях від освітніх платформ, фестивалів, професійних конкурсах, фахові статті та ін.

Нота «До» – остання нота гами, але перша на шляху до нових звершень!

Атестація – це не просто підсумок, а важлива межа, за якою відкриваються нові можливості. Як у музиці гама стає основою для нової мелодії, так і ваш досвід, знання та досягнення – це платформа для подальшого зростання.

Ваша майстерність – це симфонія, що триває!

Ваш хист – це мелодія, яка надихає інших!

Ваш шлях – це безмежна партитура нових ідей і звершень! Не зупиняйтеся на досягнутому! Попереду – ще багато чого, що відповідає вашій унікальній композиції успіху!

Отже, гама до-мажор охоплює всі ноти, які символічно відтворюють **алгоритм дій учителя мистецтва в процесі підготовки до атестації**:

1. Ознайомтеся з актуальними нормативними документами.
2. Сформулюйте концепцію діяльності відповідно до стандартів НУШ.
3. Підготуйте «професійну колекцію», використовуючи сучасні цифрові інструменти.
4. Створіть цікаву та змістовну презентацію результатів роботи.
5. Проведіть самоаналіз діяльності, визначивши сильні сторони та перспективи.

6. Розробіть план майбутнього професійного розвитку.

Висновки. Атестація вчителя є своєрідним екзаменом, який дозволяє не лише підтвердити свою кваліфікацію, а й отримати нові знання та навички. Це не просто формальна процедура, а скоріше точка відліку для подальшого професійного зростання, можливість оцінити свої досягнення та визначити нові цілі. У процесі підготовки до атестації вчитель мистецтва має продемонструвати навички самопрезентації. Через самопрезентацію вчитель не тільки демонструє свої досягнення, а й отримує зворотний зв'язок, який допомагає йому зростати як педагог.

Самопрезентація вчителя має вплив не тільки на нього самого, а й на його учнів і колег. Так, в умовах постійних змін та нових освітніх викликів важливо, щоб вчителі мистецтва не лише передавали знання, а й ставали натхненниками для творчості своїх учнів. Завдяки активному використанню цифрових технологій, участі в культурних проєктах та публічних виступах вчитель мистецтва заявляє про себе, а також створює навколо себе атмосферу творчості та інновацій, яка безпосередньо впливає на мотивацію та розвиток учнів. Окрім цього, самопрезентація – це інструмент, який дозволяє вчителю стати рушійною силою змін в освіті, демонструючи власний приклад, популяризувати інноваційні підходи та залучаючи до співпраці інших педагогів, мотивуючи їх до розвитку. Саме самопрезентація дозволяє йому поділитися своїми досягненнями та надихнути інших. Тому експерименти, інновації та постійна саморозвиток – ось ключові компоненти успішної самопрезентації вчителя мистецтва.

Перспективи подальшого дослідження включають аналіз впливу інтеграції цифрових інструментів у процес саморозвитку майстерності вчителя мистецтва.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Антонюк С. С. Самопрезентація як чинник формування особистісно-професійного іміджу сучасного педагога. 2021. URL: <https://rcher.chnu.edu.ua/handle/123456789/6449>.
2. Білецька М., Підварко Т. Професійний

саморозвиток майбутнього вчителя музичного мистецтва в умовах дистанційного навчання. *Науковий журнал педагогіки*. 2022. № 63(1). С. 34–40. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/63-1-34>.

3. Горovenko, O. A. Основні форми презентації вчителя. *Педагогіка*. 2012. № 23, С. 36–42. URL: <http://www.pedagoggy-journal.kpu.zp.ua/archive/2012/23/36.pdf>.

4. Грицаєнко Л. М. Мистецтво самопрезентації і педагогічна техніка у професійній діяльності викладача. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2018. 154 с.

5. Денгаова А. О. Формування професійного самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва: дис. ... канд. пед. наук: 014 «Музичне мистецтво». Київ, 2020. 231 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpccaajpcgclefindmkaj/https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/Doctor_filosofii/Diser/Ao_Dengaeva.pdf

6. Іванова Н. А. Медіа-простір і самопрезентація вчителя мистецтва в соціальних мережах. *Науковий вісник*. 2021. № 29(2). С. 35–43.

7. Захаренко І. В. Сучасні технології самопрезентації вчителя мистецтва на міжнародних платформах. Інформаційні технології в освіті. 2023. № 25(6). С. 58–65.

8. Карась А. В. Психологічний аспект самопрезентації у педагогічній діяльності вчителя мистецтва. *Педагогічна психологія*, 2020, № 19(4). С. 45–52.

9. Коршунова Л. Г. Технології самопрезентації у професійній діяльності педагога. Вінниця: Нова книга, 2019. 160 с.

10. Кравченко В. С. Формування педагогічного іміджу засобами творчої самопрезентації. Львів: ЛНУ, 2021. С. 34–40.

11. Лабунець М. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва / за ред. В. М. Лабунця. Київ: Освіта України, 2019. 320 с.

12. Масол, Л. М. Мистецька освіта в Україні: стан і перспективи розвитку. Київ: НАКККІМ. 2018.

13. Мельник О. І. Роль самопрезентації у формуванні професійної майстерності вчителя мистецтва. Чернівці: Рута, 2020. 128 с.

14. Павленко Т. Педагогічна рефлексія як основа професійного самовдосконалення вчителя мистецтва. Київ: Генеза, 2019. 200 с.

15. Піддячий І. В. Інноваційні підходи до організації педагогічної діяльності вчителя мистецтва. Харків: НМЦ «Освіта», 2020. 198 с.

16. Романюк В. Формування професійного іміджу сучасного педагога мистецтва: монографія. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2018. 215 с.

17. Руденко, О. Г. Публічна презентація як елемент педагогічної компетентності. *Науковий журнал педагогіки*. 2020. № 3. С. 74–80.

18. Сидоренко Н. І. Розвиток емоційно-ціннісної сфери учнів на уроках мистецтва. Одеса : Студія, 2020. 180 с.

References

1. Antoniuk, S. S. (2021). Samoprezentatsiia yak chynnyk formuvannia osobystisno-profesiinoho imidzhu suchasnoho pedahoha [Self-presentation as a factor in the formation of the personal and professional image of a modern teacher]. Retrieved from <https://rcher.chnu.edu.ua/handle/123456789/6449>
2. Biletska, M., & Pidvarko, T. (2022). Profesiyni samorozvytok maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva v umovakh dystantsiinoho navchannia [Professional self-development of a future teacher of musical art in conditions of distance learning]. *Naukovyi zhurnal pedahohiky*, 63(1), 34–40. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/63-1-34>
3. Horovenko, O. A. (2012). Osnovni formy prezentatsii vchytelia [The main forms of teacher presentation]. *Pedahohika*, 23, 36–42. Retrieved from <http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2012/23/36.pdf>
4. Hrytsaienko, L. M. (2018). Mystetstvo samoprezentatsii i pedahohichna tekhnika u profesiinii diialnosti vykladacha [The art of self-presentation and pedagogical technique in the professional activity of a teacher]. Kyiv: Vydavnychiy dim «Osvita».
5. Denhaova, A. O. (2020). Formuvannia profesiinoho samostavlennia maibutnih uchyteliv muzychnoho mystetstva [Formation of professional self-attitude of future teachers of musical art] (PhD dissertation, Kyiv). Retrieved from https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/Doctor_filosofii/Diser/Ao_Dengaevaa.pdf
6. Ivanova, N. A. (2021). Media-prostir i samoprezentatsiia vchytelia mystetstva v sotsialnykh merezhakh [Media space and self-presentation of an art teacher in social networks]. *Naukovyi visnyk*, 29(2), 35–43.
7. Zakharenko, I. V. (2023). Suchasni tekhnolohii samoprezentatsii vchytelia mystetstva na mizhnarodnykh platformakh [Modern technologies of self-presentation of an art teacher on international platforms]. *Informatsiini tekhnolohii v osviti*, 25(6), 58–65.
8. Karas, A. V. (2020). Psykholohichniy aspekt samoprezentatsii u pedahohichnii diialnosti vchytelia mystetstva [Psychological aspect of self-presentation in the pedagogical activity of an art teacher]. *Pedahohichna psykholohiia*, 19(4), 45–52.
9. Korshunova, L. H. (2019). Tekhnolohii samoprezentatsii u profesiinii diialnosti pedahoha [Technologies of self-presentation in the professional activity of a teacher]. Vinnytsia: Nova knyha.
10. Kravchenko, V. S. (2021). Formuvannia pedahohichnoho imidzhu zasobamy tvorchoi

samoprezentatsii [Formation of a pedagogical image by means of creative self-presentation] Lviv: LNU.

11. Labunets, M. (2019). Profesiino-pedahohichna pidhotovka maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva [Professional and pedagogical training of a future teacher of musical art]. Kyiv: Osvita Ukrainy.
12. Masol, L. M. (2018). Mystetska osvita v Ukraini: stan i perspektivy rozvytku [Art education in Ukraine: State and development prospects]. Kyiv: NAKKKiM.
13. Melnyk, O. I. (2020). Rol samoprezentatsii u formuvanni profesiinoy maisternosti vchytelia mystetstva [The role of self-presentation in forming professional mastery of an art teacher]. Chernivtsi: Ruta.
14. Pavlenko, T. (2019). Pedahohichna refleksiiia yak osnova profesiinoho samovdoskonalennia vchytelia mystetstva [Pedagogical reflection as the basis of professional self-improvement of an art teacher]. Kyiv: Heneza.
15. Pididiachyi, I. V. (2020). Innovatsiini pidkhody do orhanizatsii pedahohichnoi diialnosti vchytelia mystetstva [Innovative approaches to the organization of pedagogical activity of an art teacher]. Kharkiv: NMTs «Osvita».
16. Romaniuk, V. (2018). Formuvannia profesiinoho imidzhu suchasnoho pedahoha mystetstva [Formation of the professional image of a modern art teacher]. Ivano-Frankivsk: Misto NV.
17. Rudenko, O. H. (2020). Publichna prezentatsiia yak element pedahohichnoi kompetentnosti [Public presentation as an element of pedagogical competence]. *Naukovyi zhurnal pedahohiky*, 3, 74–80.
18. Sydorenko, N. I. (2020). Rozvytok emotsiino-tsinnisnoi sfery uchniv na urokakh mystetstva [Development of students' emotional and value sphere in art lessons]. Odessa: Studiia.

Iryna Viktorivna Verteiko, Art Teacher of Novobuz Lyceum No. 1 of the Novobuz City Council of Mykolaiv Region, Novy Bug, Ukraine, irina.verteiko1@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0009-8884-290X>

Art Teacher Certification: Results and Prospects for Professional Activities

The article addresses the preparation of an art teacher for certification in the context of modern educational reform. The author presents their view of preparation for certification as a process of both preparation and self-presentation of the art teacher's pedagogical activities.

The author provides an algorithm for analyzing the art teacher's pedagogical activities, which helps to write and structure

information about professional achievements and present it to the public. The author's creative approach to the certification process is to implement their concept of the "C major scale" where each note of the scale corresponds to a specific stage, with defined goals, content, and tools for performance.

Some examples of effective self-presentation include using traditional and innovative approaches such as publications, exhibitions, multimedia presentations, master classes, and online courses. The author emphasizes the importance of using modern digital technologies to enhance the effectiveness of self-presentation and engage the audience. Accordingly, the material in the article serves as a valuable resource for art teachers preparing for certification. The proposed transparent algorithm creates a system of sequential steps, from analyzing one's pedagogical activities and components, reflecting on the content, and deciding how to highlight specific teaching experiences, to determining future development prospects with particular directions for professional self-improvement.

The author's recommendations on how an art teacher can present their work results over five years as a "professional pedagogical collection" are discussed. The preparation and presentation process is viewed as an analysis of one's teaching practice, self-reflection, and outlining paths, methods, and tools for improving pedagogical mastery in the future. The author asserts that self-presentation helps to form a positive image of the teacher among colleagues, students, and parents, and also opens up new opportunities for the teacher's professional self-development.

Keywords: art teacher, certification, teacher self-presentation, results and prospects of professional activities.

Стаття надійшла до редакції 23.05.2025 р.